

Handläggare
Inger Bogne
Telefon: 08-50815450

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2017-12-14

Offentliga rum - förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin

Svar på remiss T2017-01611 från trafiknämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till trafiknämnden som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Victoria Callenmark
T.f. stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin, dokumentet Offentliga rum, som ska lyfta fram ett resonemang om vistelse och offentliga rum. Fem planeringsprinciper för utveckling av offentliga rum föreslås. Pågående aktiviteter presenteras och en handlingsplan som innehåller ett antal aktiviteter som ytterligare skulle kunna stärka inriktningen i strategin ingår. Förvaltningen har inget i stort att erinra mot kompletteringsdokumentet Offentliga rum. Förvaltningen välkomnar en utveckling av de offentliga rummen även i ytterstaden och föreslår en del åtgärder som kan öka attraktiviteten.

Bakgrund

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag på komplettering till Framkomlighetsstrategin. Syftet är att dokumentet Offentliga rum ska lyfta fram ett resonemang om vistelse och offentliga rum, som ett komplement till Framkomlighetsstrategin som har ett starkt fokus på rörelse. Trafiknämnden har beslutat att förslaget ska skickas på remiss till berörda förvaltningar och myndigheter. Trafikkontoret lyfter fram fem remissfrågor som man är intresserade av att få svar på.

1. Är det rätt planeringsprinciper eller saknas något perspektiv?
2. Hur ser ni på de valda åtgärdsområdena och aktiviteterna i handlingsplanen?
3. Har ni idéer om hur tillfälliga åtgärder kan användas för att göra stadsrummet mer attraktivt att vistas i?
4. Har ni idéer om hur offentliga rum kan leva mer under hela året?
5. Bedriver ni eget arbete som är bra för trafikkontoret att känna till i arbetet med handlingsplanen?

Remissvaret ska vara inskickat senast 2017-12-31.

Ärendet

Inledning

Stadens offentliga rum – gator, torg och andra allmänna platser – utgör tillsammans en av Stockholms största och viktigaste tillgångar. De utgör en arena för stadens grundläggande syfte; möten mellan människor är utbyte av idéer, kultur, varor och tjänster. När staden växer delar fler människor på utrymmet, vilket ökar möjligheten till interaktion. Det krävs avvägningar för att nyttan detta ger ska gagna så många som möjligt.

Framkomlighetsstrategins planeringsinriktningar fokuserar på rörelse, förutom en som handlar om vistelse; *Vägarna och gatornas roll som attraktiva platser ska förstärkas genom att förbättra gångvänligheten i staden*. Det är den inriktningen som utvecklas i dokumentet Offentliga rum. I dokumentet beskrivs det offentliga rummets funktioner, vad det offentliga rummet är och för vilka samt hur det kan förändras över tid.

Planeringsprinciper

Fem planeringsprinciper för utveckling av offentliga rum föreslås:

1. *Planeringen ska stärka gatans roll som vistelseplats.*

Planeringen ska ta hänsyn till balansen mellan gatans två funktioner – vistelse och rörelse. Det krävs tydligare prioritering mellan olika funktioner.

2. Ett nätverk av offentliga rum ska binda samman stadens olika delar.

Offentliga rum ska användas för att stärka samband och utbyte mellan olika delar av staden och bidra till att överbygga fysiska och mentala barriärer.

3. Kvaliteten i det offentliga rummet ska höjas i hela staden.

I ytterstaden kommer bostadsbyggandet möjliggöra utveckling och kvalitetshöjning av offentliga rummet. Platser kan även lyftas och bli tryggare med mindre åtgärder.

4. Stadens offentliga rum ska leva hela året.

Stadens offentliga rum behöver kunna ge möjlighet till möten, vistelse och rekreation året runt och dygnet runt.

5. Utformningen av det offentliga rummet ska underlätta flexibel användning.

En del av ytan i staden bör utformas och möbleras för att kunna ändra användning över dygnet, veckan eller året. Metoder för att engagera medborgare och näringsliv i utformning av närmiljön bör utvecklas och testas.

Pågående aktiviteter

Det pågår arbete över hela staden som utvecklar attraktiviteten i de offentliga rummen. Inom trafikkontoret är det inom ramen för Gångplanen, Levande Stockholm och de lokala utvecklingsprogrammen som det främsta arbetet sker. Även Grönare Stockholm är en satsning som ska säkerställa att de gröna kvaliteterna utvecklas och blir mer jämlika över hela staden.

Handlingsplan 2018-2023

Dokumentet innehåller ett antal aktiviteter som ytterligare skulle kunna stärka inriktningen i strategin. Det som lyfts fram är att:

- Identifiera offentliga stråk och platser med utvecklingspotential, t ex fler gågator.
- Arbetsprocesser och utbildningsinsatser, t ex förbättra samverkan mellan förvaltningar.
- Utveckla arbetet med tillfälliga åtgärder för ökat stadsliv året runt, t ex genomföra pilotprojekt för att skapa nya ytor, medborgarinitiativ och tillfälliga tillägg.
- Utveckla metoder för uppföljning, t ex ta fram checklistor och utveckla rutiner för uppföljning.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av stadsdelsdirektörens stab. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2017-12-07, i pensionärsrådet 2017-12-07 samt i rådet för funktionshinderfrågor 2017-12-06.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har lång erfarenhet av att arbeta med utveckling av parker, lekparker, strandbad och naturområden för att de ska vara attraktiva mötesplatser för alla. Det är också det som ligger inom förvaltningens ansvarsområde. Det framtagna dokumentet Offentliga rum avser hur gator, torg och allmänna platser kan utvecklas till mötes- och vistelseplatser. Trafikkontoret lyfter fram fem frågor som man önskar få svar på.

När det gäller de första två frågorna har förvaltningen inget i stort att erinra mot de planeringsprinciper, åtgärdsområden och aktiviteter i handlingsplanen som lyfts fram i dokumentet. Förvaltningen välkomnar en utveckling av de offentliga rummen även i ytterstaden och då även av platser som inte är i direkt anslutning till bostadsbyggande. Vid alla åtgärder i den offentliga miljön är det viktigt att hänsyn tas till tillgänglighet, jämställdhet, äldre och barn, vilket förvaltningen anser kan förtydligas i dokumentet.

Beträffande hur tillfälliga åtgärder kan användas för att göra stadsrummet mer attraktivt att vistas i och hur offentliga rum kan leva mer under hela året föreslår förvaltningen främst en satsning på belysning. Det kan vara i form av ljusslingor på oväntade och väntade platser vintertid, mer juldekorationer med belysning även i ytterstaden, belysning av träd, fasader och konstverk. Förvaltningen föreslår också konstverk i form av vattenlek med sprutande strålar på något av torgen, skridskobana vintertid, sittplatser med olika utformning, hängmattor och hammockar. Mer blomsterprakt är också något som ofta efterfrågas.

Trafikkontoret vill slutligen veta om det bedrivs arbete som är bra för trafikkontoret att känna till i arbetet med handlingsplanen. Som förvaltningen nämnt ovan bedrivs kontinuerligt arbete med att utveckla de ytor som förvaltningen ansvarar för. T.ex. har förvaltningen skapat förutsättningar för gemensam stadsodling på elva platser spritt över stadsdelsområdet. Förvaltningen bedriver också ett arbete med syfte att tillgängliggöra och öka de rekreativa och ekologiska värdena i Flatens naturreservat och Nackareservatet i Stockholm. En prioriterad åtgärd är att utveckla attraktiva målpunkter.

Bilaga

Offentliga rum – förslag till komplettering till
Framkomlighetsstrategin